

Disput. Jur. de Judiciis. Tit. I.

- 1207 *Jurisdictio ex die, vel sub conditione, ante even-
tum diei, vel implementum conditionis, pro-
rogari non potest.*
- 1208 *Jurisdictio ordinaria non potest prorogari per sub-
ditos, ita ut fiat arbitria.*
- 1209 *Juris ratio non patitur, ut ille, qui habet perfec-
tum, & superius jus in re, acquirat jus in-
ferius in eadem.*
- 1210 *Reservatur & rejectur contraria quorundam sen-
tentia.*
- 1211 *In ordinarium potest consentiri à subditis, ut in
arbitrare, & amicabilem compostorem.*
- 1212 *An id habeat locum de jure noviori Regni Castel-
lae, & resolvitur affirmative.*
- Lex generalis posterior non corrigit anteriorem
legem specialem.*
- 1213 *De jure canonico compromitti potest in Ordina-
rium, tanquam in Arbitrium Juris.*
- 1214 *In Judicium ordinarium, cui non sint subdit com-
promittentes, possunt compromittere tanquam
in Arbitrum.*
- 1215 *Consentientes in Ordinarium, an censendi sint pro-
rogare jurisdictionem ejus ordinariam, an con-
sentire tanquam in Arbitrum, remissive.*

SECTIO QUARTA,

Quorum Judicum jurisdictiones possint prorogari?

- 1144 *R*egula generalis statuenda est, quamlibet jurisdictione-
nem ex se, & natura sua prorogari posse, nisi quid
aliud eam impedit prorogari, quod colligitur ex l. 1. & 2.
ff. de judicis, & ex d. l. si convenerit, ff. de jurisd. omn.
Jud. ubi statuitur in genere in quemlibet Judicium consenti-
tri posse. Ex quo consequens est, ut omnis jurisdictione, tam
merum imperium, quam mixtum, & simplex jurisdictione,
possit prorogari. Hanc regulam tradit Glossa in d. l. schol.
penult. & ultim. Paulus Castrensis ibi n. 18. & 19. Barb.
art. 1. ex v. 172. ff. de judicis, Menchaca q. usu frequent.
c. 14. ex n. 27. que regula amplianda est, scilicet exemplifi-
canda, & declaranda in omnibus jurisdictionis speciebus,
& formis. Eamque significat Budeus in eadem l. 1. in fin.
dicit, si possit prorogari, ut illi sit complicita actio, posse consentiri in quomodo Judicium, sive ejus,
qui tribunal habet, id est majoris, sive ejus, qui subcellia,
id est minoris, iuxta animadversionem Revardi in libro
singulari pro tribu alium, cap. 7. & Duaren ad titulum, ff.
de judicis, sub rubrica de Judice, ex Alfonso Pediano, &
Calvino in lexico, verb. subcellia, & verb. tribunal.
- 1145 *A*mplia primo, ut etiam jurisdictione putativa, & non
vera, ut illa, de qua in l. Barbarius, ff. de offic. Pratoris,
possit prorogari, quemadmodum sustinet ob publicum,
& communem errorem. Hanc ampliationem tradit Specu-
culator lib. 2. titul. de competenti Judic. adiunct. §. 1. n. 9,
Paulus Castrensis cons. 203. viso quadam salvo condicte,
num. 1. 1. part. Barbosa d. art. 1. num. 173.
- 1146 *A*mplia secundo, ut non solum possit prorogari jurisdictione
competens actu, sed etiam competens in habitu, ut
reducatur de habitu ad actu. Ita sentiunt Innocentius in
cap. prudentiam, 21. n. 10. & 11. de offic. delegat. Alter-
erius in leg. Proses Provincie; la prima, num. 5. ff. de offic.
Præfatis, Baldus in l. 1. quia ex consensu, 8. num. 98. C. de
Episcopat. audiens. Paulus in d. l. 1. n. 18. Cagnolus n. 5.
& 40. Barbosa dicit art. 1. num. 189. ff. de judicis, idem
Paulus cons. 84. n. 4. 1. par. Imola in d. cap. P. & G. n. 120.
de offic. delegat, idem Cagnolus in l. ultima, n. 25. ff. de
jurisd. omn. Judic. Alciatus in l. 1. si is, qui pro empore,
n. 148. ff. de uscaphonibus, Ludovicus Burgesius repertio-
n. d. l. 1. ex num. 88. & 89. de judicis, Afflictus in constitut.
Justitiarii nomen, n. 20. & 21. lib. 1. rubr. 42. Menchaca
controversiar. usufrequent. cap. 14. n. 26. Cui ampliatione
occasione dedit Glossa schol. penultimo in d. l. dum ait,
posse prorogari jurisdictionem Judicum carthulariorum,
quam non habent in actu, cum ante consensum partium
cam exercere non possint, & per consequens solum eam
habent in actu. Explicat vero Burgesius dicto num. 89.
quod habere jurisdictionem in actu, & non in actu sit,
habere quidem dignitatem actu, cui tamen desit aliquid,
ut ejus administratio in actu reducatur. Exemplum pri-
mum, in predictis Judicibus carthulariis, de quo vide quae
scribunt Marianus Socinus in dicto cap. significasti, n. 27.
de foro competenti, Menchaca controversiar. usu frequent.
d. cap. 14. num. 26. Franciscus Marcus decis. 488. num. 9.

Disputatio II. Quæst. VIII. Sect. IV.

qui à suo Parochio obtinuit licentiam generalem confiden-
di alieno Sacerdoti, posse absolvī à quovis Presbytero,
etiam non habente curam animarum, cui fuerit confes-
sus, ut sentiunt Hostiensis in summa de pénitentia, &
remissionib, num. 14. & mutata sententia Panormitanus in
clement. 1. n. 16. de privilegiis. D. Antoninus 3. par. tit. 17.
cap. 4. versic. tertius casus, & cap. 9. versic. quintus effe-
ctus, Jaso, in l. si per errorem, 15. n. 8. ff. de jurisd. omn.
Judic. Afferius ad Capellam Tholofanam, d. quæst. 222.
num. 2. Angelus Claval. in summa, verbo confessio, 3. n. 4.
Sylvester verb. confessio, 1. num. 5. Cajetanus in summa,
verb. absolutio pénitentialis, Navarrus in cap. placuit, 6.
num. 53. de pénitent. distinct. 6. Dominicus Soto in 4. di-
stinct. 18. quæst. 4. art. 3. vers. bis tam non obstantibus,
Joannes Medina Codice de confessione, quæst. 34. Franciscus
Suarez in teriam partem D. Thom. tom. 4. disputat. 28.
sect. 3. num. 4. & seqq. Gabriel Vasquez in eandem tertiam
partem, tomo item 4. quæst. 93. art. 1. dub. 5. num. 4. qui
in eodem art. 1. dub. 2. n. 23. & 24. explicat comparando
jurisdictionem simplicis Sacerdotis collatam illi tempore
ordinationis, & annexam potestati ordinis, & characteri,
cum jurisdictione Judicum carthulariorum.

1150 Dixi, attento jure communī canonico, antiquo, quoniam
hodie artensa Constitutione Concilii Tridentini sej. 23.
decreto, de reformatione. cap. 15. secus est: non enim po-
test quis eligere confessorem Sacerdotem, quem velit,
ex licentia obtenta à Parochio; sed debet eligere Sacer-
dotem ab Episcopo approbatum. Non quidem ex eo,
quod desit jurisdictione habitualis prorogabilis in Sacer-
dotibus simplicibus, quemadmodum erat ante Concilium;
sed quoniam visum fuit expediens Ecclesie, prorogatione
inhibere, quod superioribus licet, leg. 2. §. si &
Judex, ff. de judicis, & superioris notavi, num. 1104.
& num. 1106, quod etiam animadverterunt Suarez, &
Vasquez ubi supra.

1151 *E*his infertur, quid dicendum sit ad questionem,
quam apud neminem vidi tacitam, videlicet, an possit pro-
rogari jurisdictione Consiliariorum Sac. Reg. Conf. Neapo-
litani, confessu partium? Ad cuius resolutionem presupponendum est, Consiliarios Sacri Consilii Neapolitanii,
ut universos, habere ordinariam jurisdictionem supremam
in toto Regno, tam civilem, quam criminalem, sine ullo
ulteriori recurru, ut constat ex pragm. 2. 3. 4. & 5. cap. 4.
de offic. Sac. Reg. Conf. & iis, que notant Bartolus in l.
precipimus; 32. §. quod si à duce, num. 1. ubi Alexander in
additione, C. de appellat. Baldus in eadem l. precipimus,
ante numerum primum, Afflictus in constit. summo pericolo,
n. 2. in fine, lib. 2. rubr. 36. Surgens de Neapoli illustrata,
lib. 1. cap. 17. ex num. 42. Tapis lib. 2. Juris Neapolitan.
rubr. 2. ex num. 5. Rovitus in pragm. in rubr. de offic. Sac.
Reg. Conf. preferrimus, n. 4. faciunt, que tradit Fulvius
Pacianus de probationibus, lib. 2. cap. 43. n. 71. cum seqq.
& in hoc nulla est difficultas, aut controversya.

1152 *Q*uan vero jurisdictionem habeant, ut singuli, cum
cognoscunt seorsim de causis sibi commissis à Præside Sac-
ri Consilii, an illas ordinaria, an delegata, controver-
tunt practici. Credentibus multis, Consiliarios Sacr.
Reg. Conf. circa cognitionem causarum sibi commissarum,
ut singulos, ut jurisdictione delegata, non ordinaria;
quia sine commissione Præsidis cognoscere non
possunt de illis causis. In quo existimat versari inter
Regios Consiliarios ex una parte, & Judices Magna Curiae
Vicarie, Præsidentesque Camere Summarie ex altera,
maximum discrimen, quod isti sine etiam, ut singuli,
Judices ordinarii, illi vero delegati. Ex istis sunt
Afflictus, ubi supra, & decif. 1. n. 8. Surgens d. cap. 77.
num. 44. Caravita ritu 265. num. 28. & 29. Rovitus in
pragm. 1. de causis decidunt, n. 3. & rubr. de offic. Sac.
Reg. Conf. num. 4. Petrus ad Grammat. decif. 9. num. 2.
& Didacus de Mari ad eandem n. 3. & sic Scriba solent
in initio auctorum, seu decretorum dicere, N. Regius
Consiliarius hujus causa Commissarius delegatus.

1153 *V*erum crassus iste pragmaticorum error, falsa reveren-
tia, nullo juris fundamento nititur, & indubitate est sen-
tentia contraria, videlicet Regios Consiliarios, ut singuli,
uti circa causas sibi commissas jurisdictione ordinaria,
non delegata. Quod ita sentiunt Baldus in l. 1. preci-
pimus, ante n. 1. C. de appellat. & clarissim in l. ultima, n. 4.
Cod. ubi Senator. vel clarissim ad cuius sententiam se refert
eam approbans Alexander in l. more majorum, 5. num. 18.
eadem sequitur Jaso, ibidem, n. 52. ff. de jurisd. omn. Judic.
& in l. jus civile, 6. num. 8. vers. tertio limita, ff. de justit.
qui

CONSULTA
USO EXCLUSIVO
EN LA SALA

lege delata, & officio annexa reducatur ad actum, & exercitationem. Est appositissimum exemplum de jure Castelte *juxta l. 7. tit. 18. lib. 4. r. 20.* in Decurionibus Civitatum, & Villarum Regni, quarum Consilii in lege determinata est jurisdictione proculdubio ordinaria, in gradu appellationis à sententiis lati à Judicibus ordinariis in causis civilibus non excedentibus summam decem mille maravedium prorogabunt. Ita sentiunt Baldus in *l. secundum*, 32. num. 3. *C. de donationib.* Angelus in *l. 1. n. 5. & 6. C. de jurisdict. omn. Judic.* Cagnolus in *l. ultima*, n. 24. & 25. *ff. de jurisdict. omn. Judic.* Paulus Castrensis *conf. 84. n. 4. 1. part.* Angelus Arstinus in *§. præterea*, n. 3. *inst. quib. mod. ius patr. potest. sol.* Decius *conf. 150. n. 1.* Chassanæus *conf. 31. num. 17.* Antonius Butrius in *cap. pastoralis*, 11. n. 4. *de offic. ordinari.* Imola in *d. cap. P. & G. n. 94. de offic. deleg.* Marianus in *d. cap. significasti*, n. 27. *de foro compet.* Felinus in *cap. ceterum*, 5. num. 2. *vers. quinto limita, de judicis.* Antonius de Matthais in *prorogat. jurisdict. n. 5. in fine. vers. prorogabilis est jurisdict.* Barbosa in *d. l. 1. art. 1. n. 181. ff. de judicis.* Probatur ex *textu in l. emancipari*, 36. §. 1. ubi *Glossa schol.* 1. & 2. *ff. de adoption.* & in *l. omnes*, 2. *ff. de offic. Proconsul. & Legat.* & in *l. etiam*, 15. *ultimo*, & in *l. apud Proconsul*, 18. *in princip. ff. de manumiss. vindict.* & in *l. 1. C. de emancip. liber.* Ratio vero esse videtur, quoniam jurisdictione voluntaria non recipit certum genus subditorum, sed in omnes volentes exercetur; quare tamet' illi, qui sunt liberi à jurisdictione contentiosa ejus, qui voluntariam quoque habet, in eum consentiat, voluntaria in eos exerceri potest; ideo Bartolus in *l. Modifinus*, 23. n. 3. *ff. de donation.* tradit actum voluntariae jurisdictionis posse exerceri in non subditum, si sponte se subjiciat habent jurisdictionem voluntariam. Et ob eandem rationem receptum est, posse extra territorium jurisdictionem voluntariam exerceri, circa voluntatem Judicis eius territorii, ut nota Romanus *sing. 49.* & docet communiter interpres in *d. l. extra territorium, ultima, ff. de jurisdict. omn. Judic.* & ex illis Covarruvias *lib. 3. variarum*, d. *cap. 20. num. 8.* & Barbosa *d. art. 1. n. 185.*

Sunt vero inter jurisdictionem voluntariam, & contentiosam, quod ad prorogationem attinet, duo notanda discrimina, qua expedit idem Barbosa *d. art. 1. ex n. 184.* Primum, ortum ex predicta doctrina, quod prorogatio jurisdictionis voluntaria potest fieri extra territorium, & jurisdictione prorogata extra territorium exerceri, non impetrata licentia Judicis territorio Praefecti, quod in jurisdictione contentiosa locum non habet. Secundum, quod jurisdictione contentiosa potest prorogari in parem, vel minorem, quam sit prorogans, leg. eis *recepit.* 14. *ff. de jurisdict. omn. Judic.* & ego notavi supra, num. 1109. jurisdictione autem voluntaria non potest prorogari in parem illi, vel minorem illo, qui prorogat, ut probat *textus in leg. apud eum*, 14. *in princip. ff. de manumiss. & in l. apud filium familias*, 18. §. 1. *juxta literam Florentinam, ff. de manumiss. vind.* Cujus discriminis memini *Glossa in d. l. est recipit. schol.* 1. quam approbant ibi Baldus num. 2. Angelus num. 2. Albericus u. 3. & 4. Fulgosi n. 1. Paulus num. 4. Alexander num. 4. Jaso. num. 7. Decius num. 6. Orocitus num. 13. Ratio autem diversitatis inter istos causas, est quoniam in contentiosa jurisdictione nemo potest sibi jus dicere, l. unica, C. ne quis in sua causa judicet, l. qui jurisdictioni, ff. de jurisdict. omn. Judic. quod si potest de potentia absoluta, non potest de honestate, ut an madaverit questione precedenti, num. 786. in fine, & haec eadem questione, dict. n. 1109. & ideo ad consequendum suum jus potest subjecere se alterius Judicis jurisdictioni: est enim tam honestum, & decens, ne quis, tametsi superius Princeps, sibi jus dicat, ut subiectio inferiori facta, non solum non de honeste, & contemptu exponat majestatem, sed potius eam extollat magis, & magis commendabilem reddat, leg. dig. vox, C. de legibus. Ut non omittam jurisdictionem ab initio lege Regia à populo Principi collatam, & derivatam à Republica, eam secum in ipsa collatione conditionem tulisse, ut ei, & in eum data sit, l. 1. ff. de *confit.* Princip. idem, Imperium, & potestatem sic a populo in Principem translata fuisse, ut Principi juris dicendi potest sit, & adversus Principem jus dici possit, quomodo populo, & adversus populum potuit, ut acute, & eleganter interpretatus est Orosius in *d. l. est recipit*, 14. n. 16. argumento dicto à similibus verbis ejusdem legis. In inferioribus vero illud est necessarium, ut alii se subjiciant, cum nullo modo possint suafieri causas judicare; & sic necessitas ipsa, excusatio est in defensione submissionis. At in jurisdictione voluntaria secus est, nam cum ea continentia possit Magistratus apud semetipsum expedire, l. si *Confus. 3. ff. de adop.* l. 1. §. *Confus. ff. de offic. Confus.* neque ulla subfit necessitas submissionis, ius non permittit,

mitit, ut contra majestatem jurisdictionis sue possit se submittere, quod salvo illius honore fieri non posset. Quam rationem reddunt omnes, sed melius omnibus expendit Fulgosi, ubi supra.

1160 Caterum tertium aliud discrimen, quod addit idem Barbosa *dicit art. 1. n. 188.* non video, quomodo possit conciliari, cum dictis ab eodem n. 182, nam cum ibi dixisset, jurisdictionem voluntariam posse prorogari, potesta eam posse prorogari negat. Verum est Baldus in *leg. testamento*, 18. n. 2. & 3. *C. de testament.* Paulum ibidem num. 3. Jafonem num. 2. quos ille pro se referri, dicere, non proprie cadere prorogationem in negotio, in quo non adest contradictor, qualia videntur esse atrimenti ad jurisdictionem voluntariam. Tamen magis videtur esse controverbia de modo loquendi, cum ipsem Baldus sepe, & in specie in *l. repetita*, 39. num. 1. *C. de Episcopis, & Clericis*, quo loco referitur à Barbosa pro suo illo discrimine, expresse admittit prorogationem in jurisdictione voluntaria, & ceteris locis à me superius relatis.

1161 Amplia quarto, ut non solum possit prorogari jurisdictione ordinaria, sed etiam delegata. Et quod attinet ad ordinariam, res est certa, admittit prorogationem, ex *l. 1. & 2. in principio, ff. de judicis, & cap. P. & G. de offic. delegat.* & istis locis traditis à Doctoribus, qui id statuunt communis consensu. Admitit autem jurisdictione ordinaria omne genus prorogationis ex iis, que enumeravi supra, num. 977. videlicet: de persona ad personam, de re ad rem, de tempore ad tempus, de loco ad locum, de casu ad casum, & de causa ad causam, ut explicant, & profundunt illi, quos eodem loco retuli. Et in specie quo ad prorogationem de tempore ad tempus, que jurisdictione ordinaria videtur habere difficultatem, videntur est Baldus in *d. l. se quis ex consensu*, n. 9. *C. de Episcop. audient.* quoad prorogationem vero de loco ad locum, Bartolus in *d. l. 2. in principio, num. 7. ff. de judicis, & de utraque Barbosa in *d. l. art. 2. ex num. 5. ff. eodem titulo.**

1162 Quod vero attinet ad delegatam jurisdictionem, non admittit prorogationem de persona ad personam, d. *cap. P. & G. de offic. delegat.* tradunt ibi Doctores, & Afflitti *dec. 227. ex n. 1.* *Gail observationum practicarum*, l. 1. *obseruat.* 35. n. 3. Maranta in *praxi*, 4. *par. distinct.* 12. n. 20. Barbosa in *d. l. art. 1. ex num. 204. & art. 2. n. 4. categoriarum autem prorogationem capax est, *cap. cum olim, el primo, de offic. delegat. cap. statutum, §. in nullo, de reservatis, in sexto*, docet Marianus Socinus in *d. cap. significasti*, n. 25. *de foro competent.* Barbosa *d. art. 1. n. 215. cum seqq. & art. 2. n. 4. & n. 29.* Antonius de Matthais in *prorogatione jurisdictionis*, n. 20. Franciscus Marcus *dec. 68. n. 3. 1. par.* Menchaca *question. usufreq. cap. 14. n. 29.* Rationem vero, cur delegata jurisdictione non admittat prorogationem de persona ad personam, cum eam admittat ordinaria, ea est, quam reddit Barbosa *d. art. 1. ex num. 213.* desumptum ex Mariano, ubi supra, quia illa competit alieno nomine, l. 1. §. fin. ff. de eo, cui mandat, est jurisdictione, l. foler, 16. ff. de jurisdict. omn. Judic. & non ultra, quam per delegatam conceditur, cap. cui de non Sacerdotali, 27. de *probendis in sexto*, qui autem committit causam certa persone adversus certam personam, vel inter certas personas carum expressis nominibus, ad eas se refert, ita ut alias censure exclusire, ex doctrina *Glossa in leg. si quis ita*, 16. *verb. si quis filio*, & ibi Bartol. num. 1. *ff. de testament. int.* Ergo cum delegato tacite denegetur jurisdictione respectu aliorum, & ipse nihil aliud habeat proprium, non erit locus prorogationi; quam rationem videtur presensisse Panormitanus in *d. cap. P. & G. num. 5.**

1163 Nihilominus id, quod dicimus delegatam jurisdictionem non prorogari de persona ad personam, neque extendi, limitar nobilitati Afflitti *d. dec. 227. n. 2.* quem refert, & sequitur Maranta in *praxi*, 6. *par. titul. de laudatione, quinto membro de judicis*, n. 10. cum processus contra personam in delegatione non comprehensum, venit in consequentiam prima litis, & habet connexionem cum illa, veluti, si delegetur causa venditionis inter emptorem, & venditorem, poterit prorogari jurisdictione ad authorem laudatum: imo & sine prorogatione poterit adversus ipsam procedi ex virtute prima delegationis, atque ita ita, non est vera prorogatio. Eandem plane limitationem tradit Marianus in *d. cap. significasti*, num. 25. *vers. item adverte, & vers. limita etiam*, ubi ait delegatum ad causam principalem, posse procedere contra fideijudices; quos sequitur Barbosa in *d. art. 1. num. 223. & 224. cum seqq.*

1164 Amplia quinto, ut jurisdictione delegati ad universitatē

causarum, admittat omne genus prorogationis. Ita sentit *Glossa in d. l. 1. verbo*, qui tribunali, ff. de judicis, quam probat Felinus in *d. cap. P. & G. n. 6. vers. sexto fallit*, de offic. delegat. Barbosa cum aliis, quos allegat in *eadem l. 1. art. 1. n. 217. & art. 2. n. 30. & 31.* reprobas Panormitanum in *d. cap. P. & G. num. 5.* Marianus in *d. cap. significasti*, num. 25. de foro competenti. & Paulum in *l. 1. n. 6. C. de jurisdict. omn. Judic.* & alios, qui contra sentiunt. Ratio ampliationis est, quoniam delegatus ad universitatem causarum est instar ordinarii, & in omnibus exequatur ordinario, ut adnotabo infra, disput. 4. num. 32. cum multis, quos allegabo, & præter eos notat Alexander *conf. 12. n. 5. l. 6.* Potest igitur prorogari ejus jurisdictione, quemadmodum, & ordinaria.

Ego vero pro concordia limitatam hanc ampliationem, ut tunc procedat, cum delegatio fit ad universitatem causarum, & personarum, vel ad diversitatem personarum, etiam si sit limitata ad unum genus causarum, ut succedit in delegatione sacra ad administrationem gabellarum, que expediti solet in consilio Regii patrimonii Hispaniarum, in qua nulla est limitatio quoad personas, etiam si sit limitatio ad genus causarum ad gabellas pertinentium, & in ejusmodi aliis; secus esset, si limitaretur delegatio quoad certas personas, ut si expediretur commissio ad causas vertentes inter Tiriū, & Semproniuū: nam tunc cum detur jurisdictione limitata ad illas personas tantum, non poterit prorogari ab extraneis; idque dumtaxat probant rationes adductas pro contraria sententia à Doctoribus eam amplectentibus.

Amplia sexto, ut etiam jurisdictione competens ex jure speciali, vel ex privilegio, possit prorogari. Ita sentiunt Marianus in *d. cap. significasti*, n. 22. de foro compet. Sebastianus Sapia in *d. l. 1. n. 28.* Barbosa *art. 1. n. 397. ff. de judicis*, Covarruvias *l. 3. variarum, cap. 20. num. 9.* & videtur probari ex *l. 1. C. de jurisdict. omn. Jud.*

Contratiam tamen sententiam, videbetur jurisdictione speciali jure, vel ex privilegio, competente, prorogari non posse, tuentur Antonius de Burrio in *d. cap. P. & G. n. 19. circa finem, vers. predicta sunt vera, Imola ibi, n. 65. Panormitanus in *c. excommunicatis*, 9. n. 5. in fine, de offic. Legat. Romanus sing. 49. Hippolytus de Marfilii in *repetit. l. extra territorium, ultima, n. 195. cum seqq. ff. de jurisdict. omn. Judic.* Felynus in *cap. ceterum*, n. 1. de *judicis*, Maranta in *praxi*, 4. *par. dicta distinct.* 12. n. 10. Hujus sententiae fundamenta refert Barbosa *d. art. 1. num. 197.* & illis bene satisfacit ex *n. 108.* & resolutio vera hujus difficultatis colligenda est ex iis, quae in sequenti ampliatione latius dicenda, & explicanda sunt.*

Amplia septima, ut possit etiam prorogari jurisdictione concessa ad certam speciem, & qualitatem causarum; nam si deputetur Judex ad certam speciem, & qualitatem causarum, ex prorogatione parium, seu litigantium poterit de aliis causis diversa qualitas cognoscere. Ita sentiunt Paulus Castrensis in *leg. testamenta omnia*, 18. n. 5. & inclinat Jaso, ibi, n. 1. Fulgosi n. 2. *C. de testam.* Sapia in *l. 1. num. 2.* Ludovicus Burgesius num. 156. *ff. de judicis*, Ifernia in *constitut. statuimus, prope finem, vers. sed nunquid, & §. sed verius est*, quem sequitur ibidem Afflitti *num. 43.* Cabedus *decis. 22. num. 5.* & ante eos idem docuit *Glossa prima*, juncto *textu in leg. si per errorem, 15. ff. de jurisdict. omn. Judic.* quatenus probat cessante errore posse causas civium judicari à Prætore peregrino, & *Glossa in verb. jurisdictiōnem, in fine, in d. l. 1. ff. de judicis*, *Glossa item secunda in leg. 1. C. de pedan. judic.* idem Paulus in *l. ultima*, n. 10. & ibi Cagnolus num. 46. de *jurisdict. omn. Judic.* atque iterum idem Paulus *conf. 2. num. 3. ad finem, part. 2. & Afflitti decis. 27. num. 3. ubi agit de prorogatione per conventionem.* Fundamentum hujus sententiae desunxit ex *l. 1. Cod. de jurisdict. omn. Judic.* ubi Procurator fisci, qui jurisdictionem habet limitatam cognoscendi de causis inter sicutum, & privatos, l. 1. C. si adversus sicutum, & eadem ratione inter privatos competens Judex esse non potest; l. 1. C. de pedan. judic. & d. l. 1. C. de jurisdict. omn. Judic. tamen de consensu litigantium est etiam competens Judex inter privatos, quod notavit *Surdus conf. 280. num. 17. volum. 2.* Ergo jurisdictione limitata ad causas certa qualitas potest prorogari ad causas diversa qualitas.

Vero hæc ampliatio multum controversa est, multumque perplexa, & ambigua. Nam contrariam sententiam, quin potius jurisdictionem limitatam ad certainam speciem, & qualitatem causarum prorogari non posse ad causas